

โครงการวิจัย

เรื่อง มาเฟียกับการพัฒนาเศรษฐกิจ กรณีศึกษา มาเฟียนาโปลี

โดย ศูนย์ยุโรปศึกษาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลักการและเหตุผล

มาเฟียมีความหมายถึงองค์กรอาชญากรรมลับ โดยมีจุดเริ่มต้นมาจากทางตอนใต้ของประเทศอิตาลี แม้ว่า จะไม่มีข้อมูลอย่างเป็นทางการว่ามาเฟียมีบทบาทมากแค่ไหนในทางเศรษฐกิจ แต่การประมาณการของ Merryl Lynch (2008) ชี้ว่ามูลค่าของเศรษฐกิจนอกกฎหมาย (Illegal Economy) มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 30 ของ GDP โลก และ L.A. Times (2009) ประมาณการว่าองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติครอบครองกิจกรรมทางเศรษฐกิจประมาณร้อยละ 15 ของ GDP โลก (อ้างใน Meyer, 2009) ซึ่งหากเทียบเคียงมาเฟียกับองค์กรอาชญากรรมที่มักถูกใช้ในความหมายเดียวกัน ก็เท่ากับว่า “ครึ่งหนึ่งของมูลค่าเศรษฐกิจนอกกฎหมายอยู่ในการครอบครองของมาเฟีย หรือหากคิดเป็นมูลค่าจาก GDP (2009) ก็จะอยู่ที่ 291 ล้านล้านบาทต่อปี”

แม้ว่าระบอบมาเฟียจะมีอยู่ในหลายประเทศ การศึกษาครั้งนี้ให้ความสนใจมาเฟียอิตาลีเป็นพิเศษ นอกจากจะเป็นต้นกำเนิดและต้นแบบความสำเร็จของมาเฟียทั่วโลกแล้ว ทั้งไทยและอิตาลียังมีทั้งความคล้ายและความต่างที่น่าสนใจอีกด้วย ความคล้ายคือมีการพัฒนามาจากสังคมเกษตรกรรมที่มีความช่วยเหลือเกื้อกูลกันจนกลายเป็นระบบอุปถัมภ์ (Patron – Client Network) ขณะที่ความต่างคืออิตาลีเป็นประเทศที่มีขนาดทางเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 7 ของโลก แต่ไทยมีขนาดเล็กกว่าอิตาลีถึง 10 เท่า นอกจากนี้ ระบอบ “มาเฟีย” ของอิตาลี และ “เจ้าพ่อท้องถิ่น” ของไทย แม้ว่าจะไม่ได้เหมือนกันในทุกมิติ แต่ทั้งสองระบอบก็มีความรุนแรงเป็นพื้นฐาน และได้ฝังรากลึกจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตประจำวันของคนในสังคม ประสบการณ์ของอิตาลีซึ่งเป็นประเทศที่มีระดับการพัฒนาสูงกว่าจึงน่าจะเป็นประโยชน์กับไทยได้อย่างดี

มาเฟียนาโปลีเป็นตัวอย่างที่น่าสนใจของแรงปะทะระหว่างรัฐบาลส่วนกลางกับผู้มีอิทธิพลท้องถิ่น เพราะพื้นที่ที่เป็นหัวใจของการปกครองของรัฐบาลส่วนกลางคือโรมา ซึ่งอยู่ตอนกลางของประเทศอิตาลี ขณะที่พื้นที่ต้นแบบของมาเฟียคือซิซิลี ซึ่งอยู่ทางตอนใต้สุดของประเทศอิตาลี ขณะที่นาโปลี

ลีเป็นพื้นที่ที่อยู่กึ่งกลางระหว่างสองพื้นที่นี้ เหตุการณ์หลายประเภทที่เกิดในนาโปลีจึงแสดงให้เห็นถึงการปะทะของ 2 กลุ่มได้เป็นอย่างดี และการศึกษาเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นหัวใจสำคัญประการหนึ่งของงานวิจัยชิ้นนี้

วัตถุประสงค์

การสัมมนานำเสนอผลงานวิจัยครั้งนี้เป็นกระบวนการหนึ่งของการดำเนินงานในโครงการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เพื่อเป็นเวทีการแลกเปลี่ยนทัศนะและองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับบทบาทของมาเฟียกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิศึกษา มาเฟียนาโปลี
2. เพื่อนักวิจัยจะได้นำประเด็นที่ได้รับจากการสัมมนานำเสนอผลงานวิจัยครั้งนี้ไปปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมในงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และศูนย์ยุโรปศึกษาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะเป็นผู้เผยแพร่ผลงานวิจัยนี้ออกสู่สาธารณชนต่อไป

กำหนดการ

วันอังคารที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2561 เวลา 13:30 – 15:30 น.

ณ ห้องประชุม 702 ชั้น 7 อาคารเฉลิมราชกุมารี 60 พรรษา (จามจุรี 10) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ศึกษาหวังว่างานศึกษานี้จะช่วยเปิดมุมมองอันเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจบทบาทของมาเฟียที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสามารถนำมาปรับใช้เพื่อเป็นบทเรียนกับภูมิศึกษาของประเทศไทยได้

ผู้เข้าร่วมงาน ไม่เกิน 30 คน

1. อาจารย์ นักวิชาการ และนักวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ และ องค์กรพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้อง
3. นิสิต/นักศึกษา
4. บุคคลทั่วไป